

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین سعیدی "سعید افغانی"
۲۹ مارچ ۲۰۲۱

بسم الله الرحمن الرحيم

ترجمه و تفسیر سورة

الْمُدَّثِّرِ - هـ

سورة الْمُدَّثِّرُ در مکه مکرمه نازل شده و دارای پنجاه و شش آیت و دو رکوع می باشد.

مَا سَأَلَكُمْ فِي سَقَرٍ (۴۲)

چه چیز شما را به دوزخ وارد ساخت؟ (۴۲)

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ (۴۳)

می گویند: ما از نمازگزاران نبودیم. (۴۳)

جمله «لَمْ نَكُ» و «كُنَّا» نشانه استمرار فعل را بیان می دارد
تکرار گناه تقریباً به معنای تکرار عملی گناه است بدون پشیمان
شدن طوری که در عرف گفته شود مداومت بر آن گناه نموده و
واضح است کسی که بر گناه اصرار می ورزد، از ارتکاب آن
پشیمان نیست.

شخص با یک بار گناه (گناه صغیره) به دوزخ نمی رود، ولی
اصرار و مداومت به گناه و فساد، سبب رفتن به دوزخ می گردد.

وَلَمْ نَكُ نَطْعُمُ الْمَسْكِينِ (۴۴)

و مسکینان را طعام نمی دادیم. (۴۴)

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ (۴۵)

با آنانی که سخن باطل می گفتند (در کفر گوئی) همنشین و همصدا بودیم. (۴۵)

«نَخُوضُ» «فرو می رفتیم، هم صدا می شدیم».

«الْخَائِضِينَ» «یاوه گویان».

یکی از خصوصیت انسان مؤمن این است که از لغو و باطل و یاوه گویان دوری جوید و زندگی شیرین خویش را به
یاوه گوئی ها به مصرف نرساند، بدون شک وقت و فرصت بزرگترین و گرانمایه ترین و بی نظیرترین سرمایه برای

بشر است، که می توان در استفاده از آن توفیقات بزرگی را به دست آورد، و در پرتو آن به اهداف عالی دست یافت، وقت گوهر ناب و گران سنجی است که ارزش هیچ چیز را نمی توان با آن مقایسه کرد، این که می گویند وقت طلاست، دقیق فرموده اند. از فحوی آیت مبارکه: «كُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَاضِیْنَ» معلوم می شود که گذراندن عمر به بطالت، جرم و گناه نابخشودنی می باشد.

خواننده محترم!

قرآن عظیم الشأن با زیبایی خاصی در (آیت ۱۰۰ سوره مائده) می فرماید: «قُلْ لَا یَسْتَوِی الْخَبِیْثُ وَالطَّیْبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِیْثِ فَاْتَقُوا اللَّهَ یَا أُولِی الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ.» بگو: (ای مردم) پلید (حرام) و پاکیزه (حلال) برابر نیست، اگرچه فراوانی ناپاکان تو را به تعجب اندازد، پس ای صاحبان عقل از الله بترسید، باشد که رستگار و کامیاب گردید.

اموال خبیث، افکار پلید!

طیب و خبیث که در آیه مبارکه بدان اشاره به عمل آمده شامل هر نوع پاکی (حلال) و پلیدی (حرام) چه در انسان ها، چه در اموال و درآمدها، چه در غذاها و چه در اشیای مختلف النوع شامل می گردد. بنابراین اطلاق خبیث و طیب در آیت فوق به هر موجود ناپاک و پاک و از جمله افکار پاک و ناپاک انسانها می گذرد.

البته ناگفته نباید گذاشت که اموال خبیث و ناپاک به طور یقین بالای افکار و رفتار انسان اثر سوء و منفی می گذارد و نتیجه مال خبیث، فکر پلید و منحرف در انسان خلق و تشویق می دارد.

نقطه دیگری را که آیت مبارکه بدان اشاره به عمل می آورد، اینست که در جامعه امروزی دیده می شود که برخی از انسانها تحت تأثیر آراء و افکار یک عده از انسانهایی که در زیادت از حالات تعداد ظاهری شان نسبتاً زیاد می باشد، قرار می گیرند و طوری تصور می کنند که حق با اکثریت است. در حالی که همیشه چنین نیست، هست مواردی که همین اکثریت اشتباهات مدّش را مرتکب شده اند، تعلیمات قرآن عظیم الشأن همین است که کمیت و مقدار مهم نبوده، بلکه کیفیت و نیت مهم است. خوب بودن یک امر به اکثریت کیفی است نه اکثریت کمی؛ یعنی افکار قویتر و والاتر و عالیت و اندیشه های تواناتر و پاکتر لازم است نه کثرت نفرات طرفدار.

در جوامع امروزی اصطلاح وجود دارد که می گویند: «خواهی نشوی رسوا، همرنگ جماعت شو» این استدلال و ارائه همچو منطقی اشتباه محض بوده است.

طوری که در آیت فوق آمده است: «كُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَاضِیْنَ» یکی از عوامل دوزخی شدن، همرنگ شدن با جماعت فاسد است و در ضمن دوست و همنشینی با دوستان بد زمینه ساز برای دوزخی شدن انسان می گردد. الله تعالی ما را از آن نگاه دارد.

وَكُنَّا نَكْذِبُ یَوْمَ الدِّیْنِ (۴۶)

و همواره روز جزا را دروغ می شمردیم. (۴۶)

حَتَّى أَتَانَا الْیَقِیْنُ (۴۷)

تا آن که مرگ به سراغ ما آمد. (۴۷)

مرگ فنا نیست بلکه آزاد شدن از اسارت دنیای مادی و دیدن حقایق ماورائی است.

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِیْنَ (۴۸)

از این رو شفاعت شفاعت کنندگان به حال آنها سودی نمی بخشد. (۴۸)

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْکِرَةِ مُعْرِضِیْنَ (۴۹)

پس آنان را چه شده که از تذکر و هشدار روی گردانند؟ (۴۹)

كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ (۵۰)

گویا گوره خرانی وحشی و رمیده اند. (۵۰)

«مُسْتَنْفِرَةٌ» «رمنده، چموش».

فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ (۵۱)

که از [چنگال] شیر فرار کرده اند! (۵۱)

«فَرَّتْ» «فرار کرده است، گریخته است».

«قَسْوَرَةٍ» «شیر و نیز به معنای صیاد تیر انداز می آید، و هردو معنا در اینجا از صحابه کرام نقل شده اند».

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا مُنَشَّرَةً (۵۲)

بلکه هر کدام از آنها می‌خواهد که صحیفه‌های سرگشاده (از سوی الله) برای او فرستاده شود. (۵۲)

شان نزول آیت ۵۲:

۱۱۵۵-ک: ابن منذر از سدی روایت کرده است: مشرکان گفتند: اگر محمد راست می‌گوید باید زیر بالش هریک از ما منشور امان و نجات از جهنم بگذارد. پس خدای بزرگ آیت «بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا مُنَشَّرَةً» را نازل کرد.

(تفسیر و بیان کلمات قرآن کریم تألیف شیخ حسنین محمد مخلوف و اسباب نزول تألیف علامه جلال الدین سیوطی)

كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ (۵۳)

این چنین نیست، بلکه ایشان از روز آخرت نمی‌ترسند. (۵۳)

كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ (۵۴)

چنین نیست که آنها می‌گویند، قرآن محققاً همه پند و یادآوری است. (۵۴)

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ (۵۵)

پس هر کس بخواهد از آن پند گیرد (۵۵)

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ (۵۶)

و پند نگیرند مگر آن که الله خواهد، اوست که سزاوار تقوی است و او سزاوار آمرزش است. (۵۶)

«أَهْلُ التَّقْوَى» «اهل تقوا و پرهیزکاری».

«أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ» «اهل آمرزش».

باید گفت که اختیار و خواست انسان مستقل نیست بلکه منوط به مشیت و خواست پروردگار با عظمت است. این بدین معنا است که فقط او سزاوار است تا از او ترسیده شود و از نافرانی او اجتناب باید کرد.

اراده و خواست پروردگار مستقل، مطلق و بالاتر از همه خواست ها و اراده ها است.

از آیت شریفه «وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ» فهمیده می شود که بیداری و پندگیری از قرآن کریم به توفیق الهی است.

همانطوری که خواست انسان وابسته به خواست الله تعالی است، در ضمن باید گفت که پندگرفتن و متذکر شدن از قرآن

کریم نیز، به توفیق الهی است

الهی برای ما توفیق فهم واقعی قرآن مجید را نصیب فرما! آمین

و من الله توفيق

فهرست موضوعات سوره المدثر

شماره	اسم سوره	فهرست موضوعات	صفحه
	المدثر	شرح اصول و محورهای اصلی دعوت پیامبر صلی الله علیه وسلم موضوعات در باره قیامت و روز رستاخیز، علایم و نشانه های انسان متکبر، سرنوشت نهانی انسان، نگهبانان دوزخ و ماموران عذاب الهی.	
		وجه تسمیه	
		تاریخ نزول اولین آیات	
		انقطاع وحی	
		صور چیست	
		صاحب صور کیست	
		روز دمیدن صور	
		چند بار صور دمیده می شود	
		مرگ اسرافیل	
		قدرت آتش دوزخ بر اهل دوزخ	
		حرارت آتش تقلیل نمی یابد	
		اموال خبیث، افکار پلید	

منابع و مأخذ عمده:

- تفسیر و بیان کلمات قرآن کریم (تألیف شیخ حسنین محمد مخلوف و اسباب نزول علامه جلال الدین سیوطی ترجمه از عبد الکریم ارشد فاریابی)
- تفسیر انوار القرآن: تألیف عبدالرؤف مخلص هروی
- فیض الباری شرح صحیح البخاری داکتر عبد الرحیم فیروز هروی
- تفسیر معالم التنزیل/ بغوی (متوفی سال ۵۱۶ هـ)
- تفسیر زاد المسیر فی علم التفسیر/ ابن الجوزی (متوفی سال ۵۹۷ هـ)
- تفسیر البحر المحیط/ ابو حیان الأندلسی (متوفی سال ۷۵۴ هـ)
- تفسیر تفسیر القرآن الکریم/ ابن کثیر (متوفی سال ۷۷۴ هـ)
- تفسیر انوار التنزیل و اسرار التأویل/ بیضاوی (متوفی سال ۷۹۱ هـ)

- تفسير تفسیر الجلالین/ جلال الدین محلی و جلال الدین سیوطی (وفات جلال الدین محلی سال ۸۶۴ و وفات جلال الدین سیوطی سال ۹۱۱ هـ)
- تفسير جامع البیان فی تفسیر القرآن/ طبری (متوفی سال ۳۱۰ هـ)
- تفسير المیزان
- تفسير پرتوی از قرآن
- تفسير صفوة التفاسیر/ صابونی (مولود ۱۹۳۰ م)
- تفسير إرشاد العقل السليم إلى مزايا الكتاب الكريم/ ابو السعود (متوفی سال ۹۵۱ هـ)
- مفردات الفاظ القرآن، از راغب اصفانی
- تفسير معارف القرآن مؤلف حضرت علامه مفتی محمد شفیع عثمانی دیوبندی مترجم مولانا محمد یوسف حسین پور
- تفسير فی ظلال القرآن، سید قطب (متوفی سال ۱۳۸۷ هـ)
- تفسير الجامع لاحکام القرآن/ قرطبی (متوفی سال ۶۷۱ هـ)
- تفسير نور تألیف دکتر مصطفی خرم دل
- تفسير المیسر دکتر عایض بن عبدالله القرني
- صحيح مسلم
- صحيح البخاری